

LLIBRES

Rosa Peral, custodiada pels mossos en la inspecció del seu domicili.

/ SUSANNA SÁEZ (EFE)

Rosa Peral, els seus homes i un crim

Rebeca Carranco

El conegut com *el crim de la Guàrdia Urbana* és la mare de tots els crims. Difícilment un periodista de successos tornarà a trobar a la seva carrera un cas amb més elements novel·lescos i que embolica la realitat fins a construir una història de pura fantasia si no fos real. Va passar el maig del 2017. Rosa Peral i el seu amant, Albert López, van assassinar suposadament la parella d'ella, Pedro Rodríguez. El van matar, el van ficar al seu cotxe i el van portar al pantà de Foix, on van cremar el vehicle amb el cos al maleter, que havien intentat esquarterar abans. Els tres pertanyien a la Guàrdia Urbana. La investigació del cas va anar posant més ingredients delirants sobre la taula, com el possible assassinat d'un delinqüent comú per part de Rosa Peral i Albert López quan patrullaven junts per Barcelona, o el suposat encàrrec de Peral, ja a la presó, a una companya de cel·la perquè un sicari matés el seu exmarit, mosso d'esquadra.

SOLO TÚ ME TENDRÁS

Toni Muñoz
Península
295 pàg. 17 euros

El periodista de *La Vanguardia* Toni Muñoz va conèixer Rosa Peral abans que cap altre periodista, quan va informar del *cas de la pornovenjança* —batejat així pel seu diari— per un xantatge sexual que va patir la policia. En unes setmanes, la dona va passar de víctima a sospitosa d'assassinat. Muñoz va avançar a les pàgines del seu diari cada nou detall, fent córrer la competència. Però la història global i impúdica, on despulla els seus protagonistes, l'ha reservat per a *Solo tú me tendrás*. Rosa Peral i el seu entorn, majoritàriament homes i policies, veuen les seves vides impreses en blanc i negre. El llibre agafa volada quan Rosa apareix en primer pla: "Els seus grans ulls de color marró alimenten una mirada viva, sempre atenta i vigilant, que és en realitat una arma amb tres moviments: enfoca, parpelleja i llença un dard que narcotitza el seu interlocutor i l'uneix a la seva causa, sigui quina sigui"... Seguint la metàfora, "una papallona a punt de treure les ales", la personalitat de la policia es va obrint al llibre, seduïnt també un lector incòmode que tem sentir empatia amb una suposada assassina que primer satisfà els seus instints, sense pensar en les conseqüències pels altres. El periodista traça a través d'ella l'escenari, l'ambient i el precipici cap on caminen tots.

Les històries s'entortelligen en un relat de no-ficció que passaria per una novel·la. Els diversos canvis temporals no fan perdre el fil i el ritme va creixent a mesura que els embolics, les manipulacions, les traïcions i els missatges s'intensifiquen. El relat negre, amb reflexos roses, parla de les grans passions que mouen l'ésser humà: l'amor, les pors, les ambicions, els valors, l'èxit o el fracàs. El crim de la Guàrdia Urbana pren cos i deixa de ser un titular o un subtítol per convertir-se en una història de persones, on queda clar que el periodista ha conegut, i no superficialment, la majoria dels implicats. Les vides de Peral i els seus homes s'esbudellen i s'ensenyen, segurament causant una gran incomoditat per a tots ells i per al mateix autor. Potser es troba a faltar més profunditat en les circumstàncies d'Albert López, reduït a còmplice secundari de la *papallona* Peral.

Però, per què van matar Pedro Rodríguez? Ni Peral ni López han admès haver-ho fet, tots dos s'inculpen només de l'encobriment i acusen l'altre de l'homicidi. Cal esperar a l'últim capítol, on Muñoz, després d'una investigació exhaustiva, explica la nit al xalet de Cubelles d'on Rodríguez ja no sortiria amb vida. Quan es tanca, el llibre deixa mal cos i una última inquietud, que sura a tot el llibre: els protagonistes del terrible crim de la Guàrdia Urbana anaven pel món amb placa i pistola.

ARQUITECTURA

Espais flexibles? No, gràcies

Xavier Monteys

Alguns articles recents s'han ocupat de les relacions entre arquitectura i l'espai educatiu. L'origen es troba en les jornades *Nous espais, nous aprenentatges*, organitzades pel COAC, la Fundació Jaume Bofill i el Departament d'Educació, i celebrades al Paranimf de la UB el passat dia 15, en resultar insuficient per allotjar els participants l'espai del COAC. Els enfocaments dels textos són diferents i en alguns casos recullen fins i tot opinions comercials d'empreses especialitzades en material escolar innovador, però tots tenen en comú assenyalar l'obsolescència dels espais educatius en relació amb els continguts del que s'ensenya, en una línia semblant al debatut a les jornades esmentades. En aquest debat potser l'element relativament nou és la presència activa del COAC, que tracta d'aportar la visió arquitectònica i deixar veure un creixent interès per la pedagogia. En qualse-

no necessàriament els més antics són els més obsolets. Què serà, per exemple, de les escoles del noucentisme, edificis d'arquitectura que considerariem caducats si ara els apliquéssim la idea creativa de transformar-ne els espais en flexibles tot farcint-los de mampares mòbils i mobles de colors amb rodes? Què serà de l'escola Baixeras, de la Pere Vila, de l'Institut Lluís Vives o de l'antic grup escolar Milà i Fontanals? El més innovador i creatiu no és dissenyar uns nous espais i malmetre aquests edificis, sinó fer altres activitats en llocs on abans no se n'hi feien, tal com han començat a fer a l'escola Encants de Barcelona. Potser és la millor manera de posar a prova, no ja la creativitat, sinó la qualitat i versatilitat d'un edifici i la millor lliçó d'arquitectura. El fet que els participants de les jornades es dispersessin en grups de treball per l'edifici de la UB és un exemple en la mateixa línia. Desconfio educadament que a la propera Setmana de l'Arquitectura es treballi amb les escoles expli-

L'innovador no és dissenyar nous espais i malmetre edificis vells, sinó fer activitat on no se'n feia, com a l'Escola dels Encants.

/ JOAN SÁNCHEZ

vol cas, la discussió sobre les relacions entre l'aprenentatge i l'espai és interessant i obliga a fer algunes observacions.

En alguns textos s'apunta, òbviament amb una vocació de titular, la idea de ressaltar l'anacronisme que representa que l'educació del segle XXI es realitzi en espais del XIX, o que se segueixin construint espais com ara fa cent anys, assimilant-ne uns a la rigidesa i altres, a la flexibilitat. Potser sí, però caldria saber si d'aquí vint anys no ens lamentarem tant de la idea de fer *espais flexibles* que haurem de refer —especialment quan no queda gaire clar arquitectònicament parlant— el significat de flexibilitat. Parafrasejant Xavier Rubert de Ventós en relació amb l'art, no es tracta tant de què és flexible i què no ho és, com quan ho és. I crec que aquí rau una qüestió important. No sempre la conseqüència de voler tenir més flexibilitat condueix a una reforma dels espais; més aviat porta a una consideració sobre els usos, sobre quines coses es poden fer a llocs que no havíem considerat i en quins moments, cosa que ens duu a l'anterior.

Potser sí que, segons un tòpic a bastament estès, alguns espais semblen obsolets si considerem l'època en la qual es van construir. Però la paradoxa és que, segons els que menyspreen el segle XIX enfront el XXI, alguns edificis que per la riquesa i ambigüitat d'espais podríem dir que no són substantius, permeten més utilitats. És a dir,

Cal gastar més en mestres que en cadiretes de colors: estimulen l'obsolescència programada solament

cant arquitectura, cosa que pot acabar tan bon punt ens descuidem explicant als nens els *valors* del sobrevalorat Pavelló alemany. Si la reforma educativa ha de tenir en compte els espais, hauria de partir dels que ja tenim avui i valorar seriosament la manera d'utilitzar-los. Potser després d'haver-ho fet podríem estar en condicions de saber què cal modificar i què no. Moltes escoles bressol i escoletes s'han instal·lat en torres a quatre vents i han donat una nova utilitat als espais domèstics d'aquelles cases a les quals, amb imaginació per part dels mestres, es podria treure partit dels espais i la decoració, més adequats a estimular la fantasia que la regularitat dels edificis fets amb el binomi seriati i productiu d'aula i passadís. Deia el pedagog Alexandre Galí que un bon mestre a sota un pi fa escola. Per a mi vol dir que el qui forma l'espai (l'escola) no és el pi, és el mestre. Més valdria que gastéssim en ells que en interiorisme, mobles amb rodes i cadiretes de coloraines, que només estimulen l'obsolescència programada.